

PROFIL UMANIST – 100 de puncte

Citește textul propus și realizează în baza lui itemii:

Calculatoarele electronice! ...Ele uluiesc, deoarece au luat ceva din firea gânditoare a omului, deoarece parțial se trudesesc în aceeași direcție, îl repetă pe om, în mare măsură îi ușurează soarta.

Pare-se, și-au spus savanții șireți, s-ar putea plăsmui o mașină care, în genere, să îndeplinească funcțiile creierului omenesc, să cugete...

Să cugete? Fizicienii, ce-i drept au prins fulgerul din ceruri, ei și l-au însușit în laborator, provocând acea descărcare electrică între doi electrozi, pe care au numit-o arc voltaic. Dar gândul? Cum să-l zăvorăști între șuruburi, scripete, roticele și alte piese ale mecanicii?

Gândul se sprijină pe fapte concrete, dar îl animă fantezia. Imaginile trăite, substanțializate, transformate în simboluri, declanșate de-a valma, se suprapun, se încalcă, se încrucișează, și prin puterea asociației, a alăturării, se creează ceva nou, adaugă la natura cunoscută zămislirii originale, nebănuite. Cunoștința reflectă și creează. Creează, fiindcă nu-i suficient numai să reflecte, ar fi o atitudine contemplativă, pasivă față de realitate. Gândul aleargă vertiginos, neconținut. În mintea unui artist lucrurile obișnuite se prefac în imagini transfigurate, dar verosimile, în tablouri dinamice, extraordinare. Să presupunem că avem în față un simplu măr, fructul acela banal, cunoscut de toată lumea. El poate trezi o sumedenie de asociații, și nu pentru că a căzut de pe creangă, cum spune legenda, dându-i lui Newton ocazia fericită de a descoperi legea gravitațiunii terestre. Pur și simplu, un măr ca acesta poate fi și o legătură între plaiuri, între ziua de ieri și ziua de mâine, între cele reale și cele ireale... Conștiința artistului plăsmuiește din imaginile acumulate un aliaj minunat, îmbogățește natura prin *jocul* fecund al închipuirii.

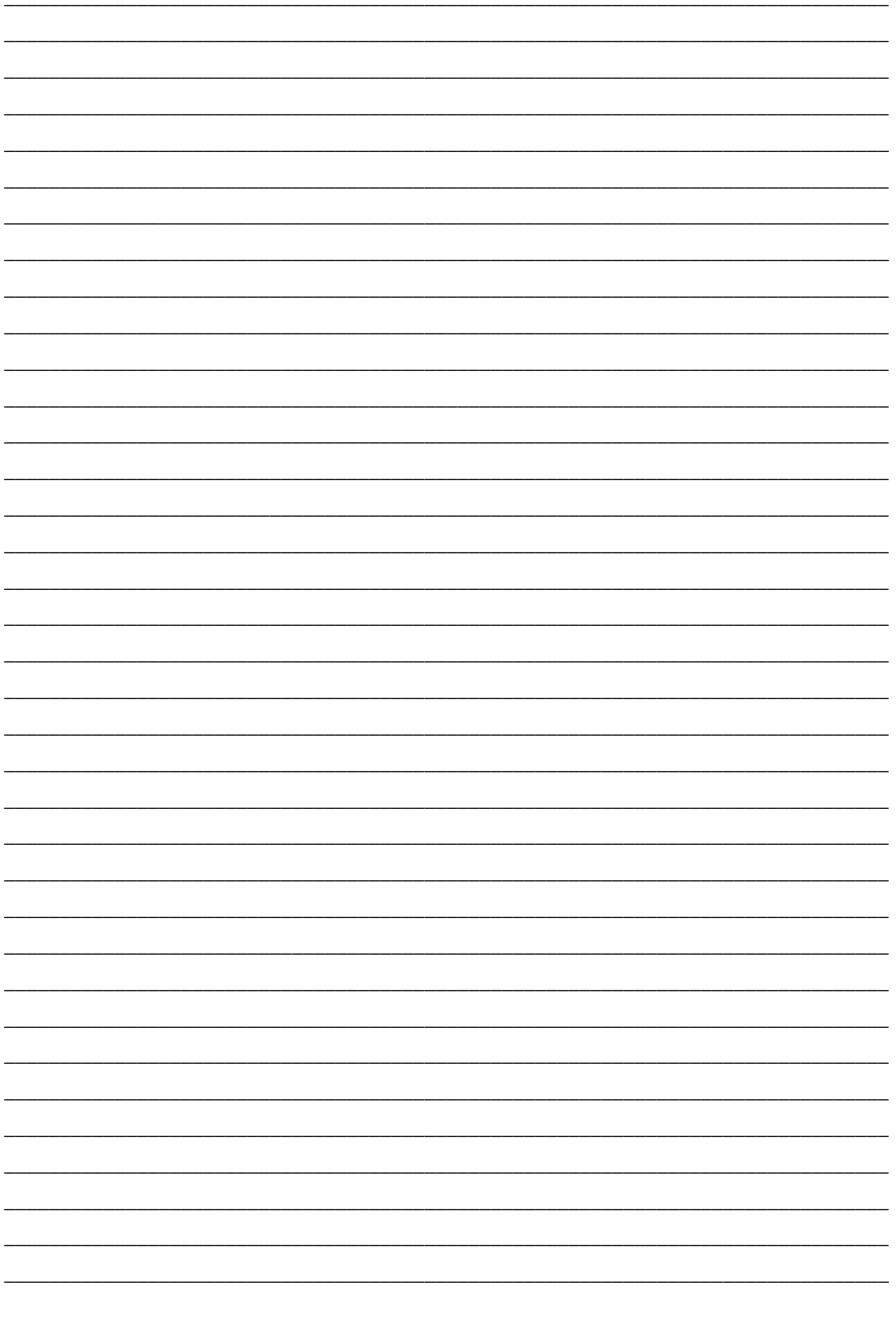
Ca urmare, gândul își are albia sa, în care procesele psihice și deducțiile logice se întretaie mereu, ceea ce nu-i în stare să facă nici o mașină din lume. Mașina e doar un bastard al gândului. Unealta e o copie a mișcării fizice, mașina e o copie a calculului practic, dar și una și alta sunt moarte în lipsa omului, nu-l pot înlocui în mod absolut, fiind mai curând niște roboți ai lui. Și romanele, și poemele, și pânzele pictate vor fi totdeauna zămislite numai de om. Și aici e toată măreția lui.

George Meniuc

Nr.	Item	Punctaj	
1	<p>Identifică, în lista de verbe, un sinonim contextual al lexemului subliniat în text a plăsmui, argumentându-ți opțiunea într-un enunț. <i>A crea, a produce, a făuri, a alcătui, a înfăptui, a inventa, a născoci, a scorni, a falsifica, a contrazice</i> Sinonimul ales: _____ <u>Argumentarea:</u> _____ _____ _____</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	<p>Scrie trei determinative pentru substantivul gând:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
3	<p>Numește:</p> <p>a) Un cercetător din domeniul istoriei literare:</p> <p>_____</p> <p>b) Un savant din domeniul fizicii:</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	<p>Ilustrează, în câte un enunț propriu, sensurile definite ale cuvintelor evidențiate:</p> <p>1) vertiginos – care se produce cu iuțeală, care are viteză foarte mare;</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>2) verosimil – care pare adevărat, apropiat de realitate.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5	<p>Exprimă rezumativ, într-un enunț, esența ultimului alineat.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2	L 0 1 2
6	<p>Explică, în două enunțuri, atitudinea eseistului față de invențiile inteligente.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

7	<p>Schițează, într-un text coerent de 5-6 rânduri, portretul moral al artistului.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
8	<p>Analizează, în text coerent de 5-6 rânduri, sugestia contextuală a unei figuri de stil din secvența: <i>Să presupunem că avem în față un simplu măr, fructul acela banal, cunoscut de toată lumea. El poate trezi o sumedenie de asociații, și nu pentru că a căzut de pe creangă, cum spune legenda, dându-i lui Newton ocazia fericită de a descoperi legea gravitațiunii terestre. Pur și simplu, un măr ca acesta poate fi și o legătură între plaiuri, între ziua de ieri și ziua de mâine, între cele reale și cele ireale...</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
9	<p>Comentează, în text coerent de 6-7 rânduri, motivul literar al creației în textul dat, în raport cu același motiv dintr-un alt text din literatura română (numește textul și autorul).</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
10	<p>Interpretează, în trei enunțuri, valoarea stilistică a semnelor de întrebare din alineatul al treilea.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

11	<p>Propune un titlu sugestiv pentru textul dat, argumentându-ți opțiunea într-un enunț.</p> <p><u>Titlul:</u> _____</p> <p><u>Argumentul:</u> _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
12	<p>Elaborează, în spațiul rezervat, un anunț, valorificând datele legendei: „Te numești Petruța/Petru Covaliu. Lansezi on-line, la 20 iunie 2022, ora 10.00, blogul „Invenții inteligente”, eveniment găzduit de Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică din mun. Chișinău. Vei semna anunțul.”</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
13	<p>Argumentează apartenența textului dat la specia literară <i>eseu</i>, formulând două teze și ilustrându-le cu două citate.</p> <p>(1) _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>(2) _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

Pentru redactarea tuturor secvențelor scrise vei obține **20 de puncte**

Cerințe față de redactare:		Punctaj	
1	Structurarea adecvată a textului propriu	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Calitatea mesajului scris: coerență și coeziune	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
3	Corectitudinea stilistică, alegerea registrului stilistic corespunzător tipologiei textului scris	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Respectarea normelor ortografice și gramaticale	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
5	Respectarea normelor de punctuație	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5